

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, péntek 1911. január 20.

16. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor.   Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor.   Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos példát sorja 40 fillér.

KRÓNKA.

Mesterkélten ellentétek.

Csigalassusággal halad előre a népszámlálás és különösen a magyarság körében sűrű panasz, hogy még színét sem látták az öszirőveiknek. Egyik budapesti lapársunk is tudomást szerzett erről, de mire Budapestre ért a hír, addigra a „nap“ szenzációja lett a szlogóból. Mit csinál ilyenkor egy fiumei estilap. Siet cáfolni. Letagadja a csillagot az égről. Kijelenti, hogy az egészről egy szó sem igaz, mert a fiumei népszámlálás ilyen meg olyan hitűnő. Hogy ez mennyire felel meg a valóságnak, azt tudják mindazon olvasóink, akik még ma sem kaptak öszirőveket. Nagyon furcsa lapársunk ezne baklövése, hiszen azt a bizonyos támpéldányt nem Nagybecskerekben, hanem Fiumében nyírják össze, a fiumei népszámlálás bajairól pedig minden veréb csipipel.

Nagyon kevés volt eddig az ellentét Magyarországon. Csináltak még egyet hozzá. Ellentét van — így mondták a parlamentben — a főváros és a vidék között. Ami az egyiknek haszna, a másiknak kára. Azután cáfolgatták, tagadták ezt az ellentétet s minél jobban akarták letagadni, annál jobban kezdtek hinni benne.

Hogy bizonyos ellentét van, az kétségtelen. Az a különös helyzet a forrása ennek, hogy Magyarországon csak egy nagy főváros van s hozzá képest aránylag kicsi vidéki városok. Középtek nincsen.

Ausztriának meg van a maga Prágája, Brünnje, Grácia, nálunk ilyesmi nincsen. Emiatt a szellemi és gazdasági életnek hosszú időn át és még ma is csak egy a középpontja: Budapest.

Ha a vidéki városok között egyben-másban megnyilatkozik valami fővárosiaszkodás, vagy igazi nagyvárosi szín, ez még azt az egyet nem emeli a többi fölé és a fővároshoz közelebb.

Ép azért, mert csak ez az egy európai városa volt Magyarországnak, a nemzeti büszkeség fölcicomázta, teletömte, becézgette mindenel, ami a nemzet erőiből tellett.

Néhány éve van, hogy a vidéki városok szót emelnek a becézgetésnek e tultengése ellen. Hiszen helyes hogy Magyarországnak legyen oly városa, amely a külföld előtt igazi kulturát, igazi forgalmat, igazi ragyogást mutasson; de ezért a célért mindent föláldozni nem lehet. Elérkezettnek látták az időt, hogy a kulturának és a gazdasági életnek vidéki mellékállomásai legyenek: hogy az intézményekből, amelyek ennek a kettőnek egészséges kifejlődését siettetik, a vidékieknek is jusson. Egyetemet, központi hivatalszervezeteket, tözsdedéket, muzeumokat akarnak s nemcsak olyan apró vicinális alkotásokat, amelyek csupán a monográfiában jelentenek egy sort, vagy számot, hanem eleven, nagyszabású alkotásokat, olyan méretűeket, amiket eddig csak a főváros számára tartottak alkalmasoknak.

Ez a törekvés szülte az ellentétet a főváros és a vidék között. Ez még magában nem jelentene semmi veszedelmet. Olyan versengés ez, amelynek csak az ország látja a hasznát. A fővárosnak már nincs mit tartani a közigazgatási, kulturális és gazdasági decentralizálástól. Amint a fokozott termelés a fogyasztókat, az újságok számának növekedése az olvasókat szaporítja, — a vidéken létesített új intézmények talán elvonnának valamit a fővárostól, de sokkal nagyobb mértékben növelnék azok számát, akik ezeket az intézményeket igénybe veszik. Az egyetem a képzett emberek számát, a tözsde az üzleti életet, a vállalatok számát, a vidéki gyárak a fogyasztókat, esetleg a kivitel. Ezen a téren a fővárosnak nem lehet oka a féltékenykedésre s a kormánynak nem lehet elzárkózni az elől, hogy az állam áldozatait ezután a vidéki középpontok fejlesztésére, azok erősítésére és gazdagítására használja föl.

Egyéb ellentét azonban a főváros és a vidéki városok között nincsen. Tipusok megkülönböztetik a kettőt, az életmód más és más közöttük, de egyik se mondhatja magáról, hogy a másik kizsákmányolja. A főváros és a vidék között nem csinálnak kereskedelmi mérleget s így nem lehet megállapítani, hogy mi több: az a pénz, amelyet a vidéki ember Budapesten elkölt, amit Budapesten vett, vagy onnét küldött árukért fizetnek, — vagy az, amit a fővárosnak óriási gyomra a vidék által szállított élelemért adózik. A kettő körülbelül egyforma lehet s ha az egyik arról panaszkodik, hogy reá nézve az élet drágább, sulyosabb, — viszont neki több jut az élet, a haladás kényelméből, szórakozásaiból, szellemi javaiból, mint a vidéknek.

Nem jó erről az ellentétről sokat beszélni, még tagadva se. Ha van ellentét, amely csak az okos és indulattól ment versengésnek ellentéte, — ne vadítsák azt gyűlölködéssé, irigy féltékenységgé. Az igazság ott van, hogy a vidéki ember ép oly tiszta szívvvel örülhet, ha látja, hogy Budapest a komoly dolgokban is Európa metropolisai mellé állhat, mint amint kevés oka van a fővárosnak sajnálni, hogy Magyarországon a kisvárosi kicsinyességek és nyárspolgári szokások fészkeiből erőteljes, tartalommal bíró középpontok fejlődnek.

UJDONSÁGOK.

— **Diner a kormányzónál.** Wickenburg István gróf kormányzó és neje, Pückler-Limpurg Zsófia grófnő csillagkeresztes hölgy tegnap este a kormányzói palotában diner-t adtak, amelyre hivatalosak voltak Fuhrmann Ferenc dr., a tengerészeti hatóság elnökhelyettese és neje, Maylender Mihály dr. országgyűlési képviselő és neje, Egan Lajos miniszteri tanácsos és neje, valamint Csörgheő Zoltán dr. miniszteri osztálytanácsos és neje.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület holnap, pénteken este hat órakor Corossacz elsőalpolgármester vezetésével ülést tart. Az ülés napirendjén a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasásán s az esetleges bejelentéseken s interpellációkon kívül a következő ügyek szerepelnek:

A tűzrendészeti bizottság javaslata a rappresentanzának a tűzország hálótermének kibővítésére vonatkozó határozatának megváltoztatása iránt. A nyugdíj alap 1909. évi zárószámadata. Két községi gépész drágasági pótlék iránti kérelem.

A Dauubius hajógyár kérelme több sinpár fektetés és hidépítés engedélyezése iránt. A vízidij szabályozására kiküldött bizottság és a közszolgáltatási hivatal javaslata a kertészet

Amennyire irtóznak az autonómpárt jelen vezetői a világosságtól, olyannyira sötétekné a fiumei házak lépcsői. Tudjuk, hogy a mai autonómpárt Augias istállójába való belevilágítana, botrányosnál botrányosabb dolgokat látna s ezért szeretik azok a bizonyos vezérek a sötétséget, de a lépcsőházak világítását már csak mégis távol esik a város kárhozatos politikájától. Senki sem minősítene a polgárok jóléte elleni merényletnek, ha a jórészt háziurakból álló rapprezentanzában a lépcsőházak jobb világítását indítványoznák, mert a huszadik században mégis csak barátság annyi polgárt naponta kitenni a nyaklörés veszedelmének. Legyen világosság! Egyelőre a lépcsőkön, a város jelenlegi urainak terveit ugyanis kellő megvilágításban látja már a fiumei polgárság.

Hóhéri szerepében szörnyű módon tettenkedden a nagy „debater“ a városi delegáció tagjainak. Egyike másika annyira belelép már a helyeslésbe, amidőn egy-egy vasutas, vagy más állami tisztviselőt elűtöttek a szavazói jogától, hogy nyomban bőkezűvé lett. Politikai főorvosnak is támadt pazar ötlete. Biztosítékul letett sok-sok husz koronából az újságíróknak is akart juttatni, persze nem a zsebéből, hanem a felebbezők pénzéből. Mit fogta el ekkora jószívűség a szépszájú főorvost? Fáj talán neki, hogy a szájto nem huny szemet azok előtt, amelyek vereségek előtt, melyek most egyre jobban érik és hüen szolgálja a közvéleményt, vagy az ebül szerzett husz koronának akart más színezetet adni? Sokkal jobbat ért volna el „szellemes“ közbeszólással Grossich ur, ha a husz koronák egész összegét a városi közkórház tisztántartására s tartarozására ajánlotta volna fordítani.

céljaira szánt víztarifájának mérséklése iránt. A vasúttal és a tengerészeti hatósággal vízvezeték iránti kötendő szerződés tervezet. A város és a kincstár között kötött szerződés miniszteri jóváhagyására vonatkozó leirat. A folyó évi ösztöndíjak fedezéséről szóló indítvány.

A Teatro Comunalenak farsangi mulatságok céljára való átengedésére vonatkozó kérelem. Egy községi terület rész vétele ügye. Egy városi telek vételéről szóló kérvény. Egy községi terület rész eladási ügye.

A nyilvános ülést követő zárt ülésben néhány adminisztratív jellegű ügyet intéztek el.

— **A községi választók ügye.** A városi választmány ma tárgyalta folytatólagosan az ideai községi választói névsor ügyében, a tanács határozata ellen benyújtott felszólamlásokat. Az ülésen, melyen Baccich Icilio dr. másodalpolgármester, majd Corossacz elsőalpolgármester elnökölt, Thierry lovag, Kuscher dr., Sirola, Rudan, Dumicich, Branchetta és Zanella Rikárd vettek részt. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Zanella Richárd előadó folytatja a felszólamlások ismertetését. Bejelenti, hogy az állami altisztek és szolgálak, akik igényt tartanak a községi szavazati jogra, az ideai névjegyzékbe való felvételüket kérik. Ismerteti az álláspontját, mely szerint adminisztratív szavazati joggal csakis az állami *tisztviselők* bírnak, (holott az „impiegati” szó alkalmazottnak jelent) minthogy a statutum idevonatkozó szakaszai ezekre vonatkozólag intézkednek. Javaslatára a delegáció Szénási Lajos és társainak felszólamlását egyhangulag visszaveti. Ezután

Struppi Viktor és társainak felszólamlása került sorra, akiket a listából kihagytak, illetve az alközségi névjegyzékbe vettek fel. Az állandó választmány Zanella javaslatára a felszólamlásokat a statutum 33—35 szakaszai alapján is visszautasítja, egyúttal a mellékelt husz koronás biztosítéki összegeket a Gizella-alap s a szegényház javára rendeli. Majd a múlt ülésről visszamaradt

Frankovics Romuald nyugalmazott pilóta felszólamlásának helyt adnak s a névjegyzékbe felveszik. Ellenben

Cosulich Bélának a felvétel iránt benyújtott felszólamlását elvetik s a biztosítéki összeget a Gizella-alapnak adják.

Visszautasítják Orosdy Lajos dr. nyugalmazott ügyész, határrendőrkapitánynak a listába való felvétel iránti kérelmét is Rudan és Thierry felszólalása után, minthogy az az állami intézmény, melyhez kinevezték, tulajdonképpen nem funkcionál Fiumében. Majd részletesen ismerteti Zanella előadó

Martich Angelo hét részre osztott felszólamlását, melyben számos községi választónak a névjegyzékből való törlését, egyúttal nagyon sok választónak a listába való felvételét kéri. A delegáció több tag felvilágosítást kérő szavai után úgy intézkedik, hogy a felszólamlásnak részben helyt ad, részben pedig elutasítja. A választmány ugyanis több polgárt a névjegyzékből törölni rendel, sokat pedig oda felvesz. (Hogy az a sok 50 e vagy 250, az az ezidei községi választói névjegyzék legféltékenyebben őrzött titka, melyet a legéberebb lapudósító előtt is elrejtenek a város urai. — A szerk.) A mellékelt biztosítéki összegeket a felszólamlóknak visszaadják.

Ekkor az elnök indítványára a még hátralevő reklamációk tárgyalását szombatra halasztják.

— **A kedvezményes állatbehozatal.** Ma délelőtt érkeztek le a földmivelésügyi miniszter 26,444 és 26,595 III/3. számú rendeletei, amelyek révén megengedi, hogy Magyarország és Horvátország ragadós száj- és körömfájás miatt lezárt és fertőzött községeiből származó egész-

séges vágómarhák, juhok és sertések a fiumei közbiztonsági külön miniszteri engedély nélkül a szükséghez képest ideiglenesen behozhatók legyenek.

A miniszternek eme Fiuméra vonatkozó kedvező intézkedése folytán a várost fenyegető husinség megszűntnek és kizártnak mondható. Egyúttal a legközelebbi időben várható az abnormis magas husárak esése is, annyival is inkább, mert az állatok szállítása körül kevesebb költség merül fel. Már pedig a mészárosok a husárak emelésénél az éppen felmerülő szállítási többlettel okolták meg a husárak emelését. Mindenesetre felette kívánatos volna, hogyha a kereskedelmiügyi kormány Fiume különleges helyzetére tekintettel a Budapest és Fiume közötti távolságon a semmivel meg nem okolható túl magas vasúti viteldíjakat legalább a nagy drágaság időtartamára ötven százalékkal mérsékelné.

— **Ünnepelt fővámgazgató.** Rauch Géza pénzügyi tanácsost, a fővámmivatal igazgatóját tegnap névnapja alkalmából szép ünnepségekben részesítették. Ebből az alkalomból a fiumei piac kereskedői, iparosai, a bankok s ipari vállalatok együttes küldöttsége tisztelgett nála s egy művészi értékű albumot nyújtottak át Rauchnak. A tisztviselőikar nevében Balázs Gyula főellenőr üdvözölte a fővámgazgatót, aki meghatva mondott köszönetet.

— **Az új kaszárnya építése.** Az új kaszárnya építkezési munkálatai, melyeket a zágrábi Eisler és Ehrlich kaszárnyaépítő cég vezet, serényen folynak. A kedvező időjárás folytán a kőműves munkát semmi sem hátráltatja, úgyhogy most már a főfalakon a második emelet magasságában dolgoznak. Előreláthatólag az összes kőműves munkát a folyó évi október haváig befejezik. Mint értesülünk, az építő cég a várossal kötött szerződés értelmében a kaszárnyát a jövő évi márciusban tartozik átadni. Az új kaszárnya átadása után a helyőrség áthurcolódik s hozzáfognak a régi kaszárnya átalakításához. Erre vonatkozólag azonban végleges intézkedés még nem történt.

— **A fiumei utca tükre.** A mai postával a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Nagy örömmel látom, hogy becses lapja mennyire sikra száll a magyarság s a város minden egyes polgárának érdekeiért. Erre valóban nagy szükség is van, mert kell, hogy legyen becsületes, minden párttól független, önzetlen magyar lap, mely mind: yájunk elismerését kiérdemlően szolgálja a magyarságot. Üdvözlöm tehát Szerkesztő urat azon alkalomból, hogy lapja érdekesítő tartalmát kibővítette s kitűzött célja mellett megmarad. Mint lapjának egyik hű előfizetője, engedje meg azonban, hogy „A Tengerpart” hasábjait jelen felszólalásommal én is igénybe vegyem.

Ha valaki a nap bármely szakában a fiumei utcákon sétál, a tüdőbaj bacillusainak egész raját leheli be. Különösen a Viale Deák az, ahol minden piszok és por állandó tanyát vert. Ugy néz ki ez a hosszú széles ut, mintha soha sem söpörnék. Pedig láttam azt is, hogy egy-egy utcaseprő végigsétáltatja seprűjét a járdán. De hogyan teszi ezt. Nem kimél embert, gyereket, egyenletesen veti jobbra-balra seprűjét, mindjén kellően vigyázva arra, hogy barátságosan meglegyintsen egy-egy jámbor járókelőt. Az még kisebb baj, hogy minden szemetet a ruhákra és cipőnkre seper, de valóban bűnös nemtörődömség a köztisztviselési hivatal részéről, hogy embereit még a seprés technikájára sem oktatja ki. Olyan porfelhőt vernek fel ezek a seprés közben, hogy az ember prüszkölni, krákogni kezd s ember legyen a talpán, aki ilyen módon megmenekül a tüdőbaj elől. Talán még sem ártana a seprés előtt öntözni az utat, nemcsak a kocsit, de a gyalogjárót is. Ez a legkevesebb, amit annyi sok adó árán a városi ügyek intézőitől elvárhatunk.

Szerkesztő urnak szíveségeért sok magyar olvasója nevében köszönetet mond Fiume, 1911. január 18.

igaz tisztelője F. A.

— **Akinek ellopták az utcáját.** Néhány nap óta a fiumei utcákat más névvel ruházták fel. A legtöbb utca neve megváltozott s a találkicserélés most javában folyik. Egy ilyen kicserélés tábla mulatságos jelenetet idézett a szerdán este. Mint minden évben, úgy az idén is farsangkor soka nyegekeznek feledni a gyűlölködő gondolat, drágaságot s nem nagyon idegeskednek a boros pohár fenekének mélyén nézni. Busulj polgártársaink egyike — nem jobbnak találjuk elhallgatni — is szörnyen beállított volt az este. A járda keskeny volt a szűre, mert minden ötödik s igen bizonytalan lépésénél a kocsiuttra került le. Így dőlőn hazafelé. Jól ismerte az utat s így nem bámulta ha hol egy cégtábla rugja el magától, hol a gazlámpa néz rá mosolyogva a magasba. Végre elérkezett az utcájába, ahol évek óta állt. Vagy kéttucat gyújtót eredménytelenül dörzsölt a skatulya oldalához, míg végre egy fényénél meglátta az utcatábláját. De ez volt az ő utcája.

A Via Governoban lakik s most Corossacz lett belőle. Borgözös feje sok új dolgot nézett el s így első pillanatra tisztában volt az utca, hogy az utcáját — ellopták. Ha pedig valójában meg történt, akkor a kedves oldalborodáját is magukkal vitték a tolvajok, ami nagy nehézség a mai nehéz világban, de már annál kellemesebb, hogy az anyóstit is ellopták. Így morfondírozott magában a jámbor polgártárs. Nagy fájt, hogy a gaz népség ellopta az utcáját, nyomban feljelentést tett a cirkáló rendőrségnek. Ez rögtön átlátott a szitán s a nehezen járó boldogtalan embert elkísérte a lakására. Az ellopott hirtelen feleség persze seprővel fogadta a hazatérő férjet, aki most nem tudja megmondani, hogy ha az utcák már el is lopják, feleségekre és anyósokra miért nem fáj a tolvajok foga.

— **A Cunard, a magyar kivándorlás és a Pool.** A „P. N.” írja: Széll Kálmán miniszterelnöksége idejében már nagyon elterjedt a kivándorlási üzlet. A hajóstársaságok országszerte toborozták a kivándorlókat s a csábító ígéretek és biztatások még csak növelték a modern magyar népvándorlást. Az akkori kormány, hogy valamiképpen megrendszabályozza az ügynökök tevékenységét, megalkotta a kivándorlási törvényt, amelynek életbeléptetése már nem jutott ideje, mert időközben megváltozott. Tisza Istvánra hárult tehát a feladat, hogy a törvényt életbeléptesse. Életbe is léptette s szerződést kötött a Cunard tengerhajózási társasággal a kivándorlás kizárólagos bonyolítására s a Cunard magyarországi üzletének lebonyolítását az Adria hajóstársasággal bízta.

A német, francia és holland társaságok érzékenyen érintette ez az intézkedés, mert utasaik egy jelentékeny kontingensét veszítették el, amint a fiumei utirány kötelező használtára szorították a kivándorlókat. A koalíciós kormány alatt gróf Andrássy Gyula külügyminiszter egész sereg új rendszabályt léptetett életbe, amelyek még szigorubb feltételekkel kötötték a kivándorlást.

A külföldi társaságok több ízben tették kísérletet, hogy a magyar kivándorlók szorított utirányt nyerjenek de sikertelenül. Most aztán, hogy a Cunarddal fennálló szerződés nem sokáig lesz érvényben, ismét próbálkoznak, hogy a régebbi rendelkezések megváltoztatását eszközöljék ki a magyar kormánytól. Hir szerint a kormány hajlandónak is mutatkozik a kérés teljesítésére. A kivándorlási miniszter már foglalkozott is a tranzatlantikai hajózási Pool (ebbe a Hamburg-Amerika-Linien, Norddeutscher Lloyd, a Holland-Amerika-Linie, a Red Star Linie és a Compani Générale Transatlantique tartozik) kérelmével, de az a fontosságára való tekintettel még nem fogadta állást. Beavattak szerint a Pool is megkapni az engedélyt a magyar kivándorlási üzlet folytatásához. A Poolhoz tartozó társaság ajánlatuk szerint hajlandók alávétetni magukat a magyar kivándorlási törvény rendelkezéseinek és csak Budapesten és nagyobb vidéki városokban fognak irodákat felállítani, a tolvaj ügynökökkel való dolgozást pedig megszüntetik. A kormány, hir szerint, ki akarja mondani, hogy a hajózási konzorciumnak nem szabad a Cunarddal tarifaharcot kezdeni.

Ezzel kapcsolatban beavattott helyről az értesítést nyerjük, hogy az új megállap-

sok értelmében a Cunard hajóársaság az új szerződés életbeléptetésétől kezdve évenként harminchat járatot tartozik létesíteni. Eszerint minden tizedik napon fog egy gőzös Fiuméből Newyorkba indulni. Gondoskodás fog történni továbbá, hogy a jelenlegi szerződés azon pontjai, melyek eddig hiányosoknak vagy meg nem telelőknek bizonyultak, kiegészítsenek.

— **Felolvasás.** A Szabad Lyceumban január 20-án, pénteken, este fél hét órakor Mittner Zoltán igazgatótanító tart felolvasást a szuggesztív nevelésről.

— **A görögkeletiek Vizkeresztje.** A görögkeleti egyház ma üli meg Vizkereszt ünnepeit, mely alkalomból a szokásos tengerszentelés is ma ment végbe nagyszámu közönség részvételével. A körmenet a görögkeleti templomból indult el az Adamich-molohoz, ahol megtartották a tengerszentelési szertartást. A körmenetben 79, gyalogezred zenekara és egy százada volt kivezényelve, amely háromszoros disztűzet adott. A disztűz után a zenekar a Gotterhaltét játszotta.

— **A polgári perrendtartás olasz fordítása.** Az igazságügyminiszter megbízta Rosa Szilviust, a budapesti Itélőtábla olasz fordítóját, hogy az új polgári perrendtartást olasz nyelvre fordítsa le. A revízióval Maylender Mihály dr. országgyűlési képviselőt bízták meg.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Barletta“ olasz gőzös Velencéből 10 tonna vegyes áruval. „Lipan“ osztrák gőzös Metkovicból 460 tonna aszfalttal. „Thasos“ német gőzös Hamburgból 700 tonna sóval, 350 tonna búzával és 12 hordó olajjal.

Indult: „Britannia“ olasz gőzös Palermo 750 tonna fával. „Árpád“ magyar gőzös Marseillebe 170 tonna fával, 60 tonna burgonyával és 20 tonna ásványvízzel. „Barletta“ olasz gőzös Anconába 90 tonna cukorral és 40 tonna fával. „Split“ osztrák gőzös Makarskába 20 tonna fával és 30 tonna rizsszel. „Belvire“ osztrák gőzös Porto Busiba üresen.

— **A susáki erdőhivatali épület pályatervei.** A susáki erdőhivatali épület tervrajzána elkészítésére hirdetett pályázattal kapcsolatosan a földmívelésügy minisztérium felhívja a 7. számú „Rajzolt szarvas fej“ és a 17. sz. „Szilveszter“ jellegű pályatervek benyújtóit, sziveskedjenek nyilatkozni arra nézve, vajjon hajlandók-e pályaterveiket egyenként 350 koronáért átengedni? A nyilatkozatok a minisztérium erdészeti I. B. főosztályában, (Budapest, Zoltán-u. 16.) nyújtandók be. A nem díjazott tervek szerzői pályaműveiket a gazdasági műszaki hivatalban, Budapest, V., Vécsey-u. 3., IV. em. átvehetik.

— **Menyezetbeszakadás a gimnáziumban.** Kedden délután a főgimnázium épületében nagy konsternáció támadt. A többszázéves és düledező épületben lakik Maros Péter iskolaszolga a családjával. Tegnapelőtt, alig hogy az előadások véget értek, a pedellus lakásában iszonyu robajjal leszakadt a menyezet. Szerencsére a leszakadás pillanatában senki sem tartózkodott a szobában s így az aláomló kötőrmelék emberéletben nem tettek kárt. Mikor a porfelhő később eloszlott, a pedellus látta, hogy mintegy három négyzetméternyi területen szakadt be a menyezet s a lehulló kötőrmelék darabjai 15—20 kiló sullyai bírnak.

Minthogy a régi épületen veszedelmes repedések is láthatók, Fest Aladár királyi tanácsos, főgimnáziumi igazgató ma kihirdette, hogy az előadások péntektől keddig szünetelnek. Ezen idő alatt a kormányzóság részéről megvizsgálják a leszakadt menyezetet.

Évek óta huzódik már az új gimnázium építésének ügye s még sem történt erre vonatkozólag miniszteri döntés. Holott a gimnázium már régen nem felel meg céljának s valóban legfőbb ideje, hogy a főgimnázium új hajlékot kapjon.

— **A tengert akarta látni.** A budapesti rendőrség tegnap táviratilag értesítette a fiumei rendőrséget, hogy Böhm Tibor tizenöt éves

gimnázista megszökött szüleinek a lakásáról s Fiuméba utazott. A keresésére kiküldött detektívek még az este elfogták Böhmöt, aki szökését azzal indokolta, hogy ellenállhatatlan vágyat érzett a tengert látni. Megmotozásakor néhány koronát találtak a zsebében. A rendőrség a kalandvágyó diákot hazatoloncolja.

— **Ahová nem jutott még el se Lehár, se Fall.** Hétfőn este megakadt Bécsben a Burg környékén a forgalom. Esti fél 7-től 8-ig egyik automobil és fogat a másik után hajtott a Burg udvarába az udvari bábra, melynek mintegy 3000 meghívott vett részt és melynek legnagyobb nevezetessége volt, hogy a király 3 óra hosszat időzött a vendégek között, viruló jó egészségben, mintegy 80 embert szólított meg és mintegy órával programmon tult tért vissza az egyenletesen fűtött folyosón lakosztályaiba, hogy rendes szokásától eltérően ott és ne Schönbrunnban töltse az éjszakát. Érdekes megfigyelés volt még Mária Valéria főhercegnő távolléte, aki váratlanul hétfőn reggel kapott influenzát, amiről siettek a lapokat értesíteni és így megesett, hogy leányát, a 16 éves Franciska hercegnőasszonyt nem az édes anyja vezette be az udvari légkörébe. Találgatták nagyban, mi lehetett oka Mária Valéria hirtelen megbetegedésének, sőt olyan vélemények is hallhatók voltak, hogy a király leánya — csakugyan hirtelen megbetegedett. De ezek voltak legkevésbé! Ami még föl-tűnt a tájékozatlannak, a tánczene műsorának egybeállítása volt. A 100 év előtti Lanner és Strauss József, majd Strauss János és Ede, a volt udvari karmester ósdi táncainak ritmusára lejtettek a párok, no meg Ziehrer C. M., a mostani udvari zenekarmester néhány táncdarabját játszották, de se Lehár, se Fall, se Strausz Oszkár és Eysler, akiknek operettjei az egész világot, ahol az operettet kedvelik, uralják, szóhoz nem jutottak a bécsi udvari bálon, bárha ma Bécsnek legjövendősebb kivitele már csak épen operette. Fall Leo közönséges, Lehár Ferenc kétszeres milliomos, a konkurrens Ziehrer ettől a nagy vagyontól még igen-igen távol áll, így érthető, ha inkább még Lannert és Strauss Józsefet szólaltatja meg, akinek keringőire, polkaira és mazurkáira a király táncolt mint fiatal ember, mint a legmodernebb bécsi komponistákat és mint udvari karmesternek ehhez való joga és kötelessége iránt való érzelmeinek dokumentálására alkalma is van, melyet, hogy fölhasználna, érthető és magyarázható. Mégis a statisztika igazolja, hogy 1910-ben az összes színpadokon (francia és angoloktól eltekintve) a műsor egy harmadát Lehár Ferenc operettjei foglalták le, ami óriási percentnek mondható! Ez a siker megvigasztalhatja Lehárt, hogy az udvari bálon sem ő, sem mostani kollégái az operette egén, akikkel jó barátságban él, szóhoz sem jutottak.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 19. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl.

A napirend előtt kijelenti, hogy a gyorsíróda naplójában nincs ugyan nyoma, de a mai lapokból értesült, hogy a tegnapi ülés folyamán kétrendbeli sértés történt.

Az egyiket Pál Alfréd képviselő követte el Sümegi Vilmos ellen, aki felé azt kiáltotta, mikor Sümegi zsebkendőt lobogtatott: „olyan piszkos, mint a tulajdonosa.“

A másik sértést Zboray Miklós követte el Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter felé ismétellen azt kiáltva: „paraszt.“ (Zajos felkiáltások a jobboldalon: Gyalázat.)

Berzeviczy elnök felhívja a sértő képviselőket, hogy nyilatkozzanak aziránt, vajjon használtak-e a sértő kifejezéseket, hogy házszabályszerű megtorlásról gondoskodhasson.

Minthogy a két sértő képviselő nincs jelen, az elnök néhány percnyi szünet után a jelentkezést felfüggeszti.

Ezután áttértek a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat folytatóság tárgyalására.

Kovács Gyula gazdapárti foglalkozik a közös bank magyar és európai vonatkozásaival

és konstatalja, hogy a magyar kisbirtokosság szempontjából a közös bank káros az országra. Követeli az önálló bank felállítását.

Kovács Gyula beszéde után az ülés-teremben megjelent Zboray Miklós képviselő, aki nyomban szólásra emelkedett és kijelentette, hogy meggyőződött arról, miszerint Hieronymi miniszter csak tréfából kötekedve mondta, hogy nem ad neki felvilágosítást. Ez okból kötelessége nyíltan és őszintén a Ház színe előtt kijelenteni, hogy feltétlenül és spontán sajnálkozását fejezi ki a sértés felett. (Élénk taps és helyeslés.)

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ezután szintén kijelenti, hogy nem volt szándékában Zboray Miklóst személyében sértetni. (Éljenés.)

Berzeviczy elnök kijelenti, hogy a nyilatkozatok után nem forog fenn annak szüksége, hogy házszabályszerű megtorlással éljen.

Tizpercnyi szünet után Batthyány Tivadar emelkedik szólásra s a bankjavaslattal foglalkozik. Követeli az önálló magyar nemzeti bank felállítását.

Az ülés folyik.

Hieronymi és Zboray afférja.

BUDAPEST, jan. 19. A képviselőház tegnapi ülésén Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter és Zboray Miklós néppárti képviselő közt sajnálatos félreértésből kifolyólag kinos incidens játszódott le, melynek hevében Zboray azt kiáltotta a miniszter felé.

— Ha valaki miniszter, azért ne legyen paraszt!

A miniszter még az ülés folyamán magyarázatot kért Zboraytól, aki nem is zárkózott el a megkövetés elől. Este a nemzeti munkapárt körhelyiségében rendkívül nagy számban jelentek meg a párt tagjai s elitélő szavakkal nyilatkoztak az ellenzék magatartásáról. Különösen Zboray tulheves temperamentumáról nyilatkoztak rendkívül elitélően.

Amikor Hieronymi miniszter félhét óra tájban megjelent a párthelyiségben, percekig tartó éljenzéssel fogadták s egész estén át meleg óvációkban részesítették.

Nagy György köztársasági pártja.

BUDAPEST, jan. 18. Nagy György volt országgyűlési képviselő Budapestre érkezett s barátainak kijelentette, hogy Magyarországon köztársasági pártot óhajt alakítani. Bár a szervezés formáját még nem ismeri teljesen, annyit azonban előre is kijelenthet, hogy minden antidinasztikus tendencia a párt programjából ki lesz zárva. Nagy György a tervről Falliérés elnököt is értesítette s legközelebb Párisba utazik, ahol kihallgatáson jelenik meg Falliérésnél.

Héderváry és Székely bécsi utja.

BÉCS, jan. 19. Kluen-Héderváry gróf miniszterelnök és Székely igazságügyminiszter szombaton ideérkeznek, hogy az új katonai büntető eljárás befejező munkálatainál jelen legyenek.

Képviselőházi afférek.

BUDAPEST, jan. 19. A tegnapi ülés folyamán Justh János és Szilasi Zoltán képviselők közt felmerült affért kölcsönös kimagyarázással békésen elintézték. Pál Alfréd és Sümegi Vilmos segédei pedig délben tanácskoztak a délután megvívandó karpárba feltételeiről.

A dévai petíció vizsgálata.

DÉVA, jan. 19. A dévai mandátum ellen benyújtott petíció ügyében nagy érdeklődés mellett folytatják a tanukihallgatást. Az eddigi vallomások a petícióra nézve rendkívül ked-

vezők. Megállapították, hogy a vidéki tanuk terrorizálása és befolyásolása most is éppen úgy folyik, mint a választás alkalmával. Tegnap Hervai Ágost megyei főjegyzőt hallgatták ki a törvényszéken, akit vallomása után a törvényszéki épületben két ismeretlen egyén orozva véresre vert. Hervai súlyos sérüléseket szenvedett. Az esetet bejelentették a vizsgálót vezető táblai bírónak. A városban a támadást nagy felháborodással tárgyalják. Tegnap kezdték meg a vizsgálatot Kovács Károly járásbíró ellen is, aki a választás napján a peres feleket berendelte, hogy ezáltal az ellenzéki szavazókat a szavazás gyakorlásában megakadályozza.

Uj főrendek.

BUDAPEST, jan. 19. A király Barcsay Domokos erdélyi nagybirtokos, volt országgyűlési képviselőt, Bernáth Gézát, a kuria nyugalmazott másodelnökét, csetei Herczog Péter báró nagybirtokost és nagyiparost, végül Klobuciczky János nagybirtokost és volt országgyűlési képviselőt élethossziglan főrendházi tagokká nevezte ki.

Uj népszámlálás Miskolcon.

MISKOLC, jan. 19. A városban csaknem újból kell kezdeni a népszámlálást, annyira felületesen végezték azt ez eddig. A felülvizsgálatnál kitűnt, hogy igen sokan hiányoznak s mintegy hatezer egyént nem vettek fel. Attól tartanak, hogy a kimaradottak száma tizezernél is nagyobb lesz. A városban nagy konsternációt kelt a felületes eljárás s most fegyelmi eljárás terhe alatt utasították a városi közegeket, hogy a népszámláló biztossal házról-házra menjenek s az összeírási ivateket vizsgálják felül.

Frigyes főherceg a

spanyol udvarnál.

BÉCS, jan. 19. Frigyes főherceg tegnap nejevel, valamint Gabriella és Mária Izabella leányaival együtt Münchenen és Párison keresztül Madridba utazott. A főhercegi család Alfonz királyt, Viktória királynét és Mária Krisztina anyakirálynét látogatja meg.

A gyilkos szininövendék ügye.

BUDAPEST, jan. 19. A budapesti törvényszék esküdtbírósa néhány hónappal ezelőtt hat évi fegyházra ítélte Liszkay István szininövendéket, aki 1909. őszén Szilasi Adolf magánzót kegyetlen módon meggyilkolta, mert erkölcstelen merényletet akart ellene elkövetni. A Kuria ma a büntetést tízévi fegyházra emelte fel.

Pornográf képek és könyvek.

BUDAPEST, jan. 19. A rendőrség Rákosfalván három nagy láda pornografiai képet és könyvet foglalt le s azok terjesztőit, Balog Bernátot és sógorát Schindler Vilmost letartóztatták. A kihallgatásnál kitűnt, hogy a letartóztatottak a pornográf könyvekkel és képekkel az egész fővárost elárasztották.

A tömeges pálinkamérgezés.

NAGYBECSKEREK, jan. 19. A törvényszék ma hajnalban hirdette ki a tömeges pálinkamérgezés ügyében Kovács Sándor droguista vádlott előtt az ítéletet. A bíróság Kovácsot tizenhat rendbeli emberölés vétségéért nyolcezer korona fő- és ezerhatszáz korona mellékbüntetésre ítélte.

Öngyilkosság a kávéházban.

BUDAPEST, jan. 19. Az Andrássy-uton levő „Ország-Világ” kávéházban ma reggel, reggelijének elköltése után hasbalölte magát

Bedő Sándor könyvkötő. Haldokolva szállították a kórházba. Tettének oka reménytelen szerelem.

Letartóztatott csaló.

BUDAPEST, jan. 19. Kecskemétről jelentik, hogy a rendőrség letartóztatta Szántó Jánost, egy vegytisztító intézet tulajdonosát, mert földművesektől összesen 40.000 korona összeget csalt ki, azon a címen, hogy pénzgépjártó gépeket fog nekik készíteni.

Ösrégi csontvázlelet.

BUDAPEST, jan. 19. Ballabarlangban érdekes csontvázleletre akadtak. Az ásatások közben az özönvíz előtti korból emberi csontvázakra akadtak. A tudósok véleménye szerint a csontvázakból arra lehet következtetni, hogy az ősember ezen a helyen élt.

Az új cseh helytartó.

BÉCS, jan. 18. Thun Ferenc gróf, Csehország új helytartója tegnap hosszabb ideig tanácskozott Bienerth báró miniszterelnökkel. Politikai körökben azt hiszik, hogy az új helytartónak sikerül a pártok között békét teremteni.

A cseh-német viszály.

BÉCS, jan. 19. Illetékes helyről nyert értesülés szerint az a hír, mintha február havában új egyezségi tárgyalások kezdődnek el, nem felel meg a valóságnak.

Öngyilkos gazdatiszt.

ABAUJSZÁNTÓ, jan. 19. Solymossy Lajos báró földbirtokos gazdatisztje, Fálk József, katonai szolgálati revolverrel halántékon lötte magát s nyomban meghalt. Tettének oka eddig ismeretlen.

Az elsülyedt tengeralattjáró.

BERLIN, jan. 19. Az elsülyedt tengeralattjáró naszád szállítása közben valamennyi hadihajó félárbcra eresztette a zászlót. A huszonhét megmentett matróz a kórházban jól érzi magát a toronyban talált két tisztet és a matrózon alkalmazott élesztési kísérlet eddig eredménytelen maradt.

KIEL, jan. 19. Az „U. 3.” tengeralattjáró naszád parancsnoka meghalt. Hősiesen viselkedett az elsülyedés pillanatában s lélekjelenléte folytán megakadályozta az összes matrózok katasztrófáját.

A pestis.

SZENTPÉTERVÁR, jan. 19. Charbinból érkezett jelentések szerint a pestis szörnyű módon szedi áldozatait. Egy faluban 2000 ember halt meg. Mukdenből katonaság érkezett Charbinba. A külföldiek tömegesen hagyják el Mandzsuriát.

Nagy széncsalás.

PÉTERVÁR, jan. 19. Szebasztopolban, a hadihajók szénzállításánál nagy csalás nyomára jöttek. A szénzállítók lakásain házkutatásokat tartottak. Szencziós letartóztatások várhatók.

A görög kamara.

ATHÉN, jan. 19. A kamarát szombaton trónbeszéd nélkül fogják megnyitni. Egyes hírek szerint a király Venizelos óhajának teljesítését, hogy a nemzetgyűlés trónbeszédrel legyen megnyitva, a leghatározottabban megtagadta.

A törökországi forrongás.

SZALONIKI, jan. 19. A hadtestparancsnokság Konstantinápolyból azt az értesítést kapta, hogy harminchat zászlóalj és tíz gép-

fégyverosztály részint Konstantinápolyból, részint Szmirnából készen áll a Hodeyda-félsziget felé való elindulásra. A csapatok szállítására több szállítóhajót szereznek be.

Portugál jezsuiták letelepedése.

BRÜNN, jan. 19. A „Pozor” értesítés szerint Gross-Peterswaldban a portugál jezsuiták letelepedés céljából nagy földbirtokot vásároltak.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 24 korona
Fél évre . . . . . 12 „
Negyedévre . . . . . 6 „
Egy óra . . . . . 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart”

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell'Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

ZONGORA-TEREM FIGLIO di G. POTOSNJAK

FIUME, VIA DEL PORTO 1. I. em.

Elsőrendű zongorák mérsékelt áron
készpénzben és részletfizetésre. — Zongora
csere, javító és kölcsönző intézet.

Üzlethelyiség Abbáziában

a fő uton, a legforgalmasabb helyen
kiadó. Megkeresések R. A. Klein, Abba-
zia Villa Anna cimen.

Jó forgalmu kávéház

mely egész éjjel nyitva lehet jutányos árú
eladó. Bővebbet Via della Ruota 2. II. em.
3. 12-től 1.ig.

Penzió, szanatórium, vagy szálloda élelmezést

a legfinomabb magyar konyhával átalány-
árban elvállal elsőrendű szakember. Cim
kiadóhivatalban.

Bolti szolga

jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim: Hers-
kovics S. részletüzlet, Fiume, Via Ger-
mania 4. szám.

Butor vétel.

Jó állapotban levő használt berende-
zéseket, valamint egyes butor darabokat meg-
felelő árban veszek

RÓTH M.

Via Germania 3. sz. I. em. 3.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

a pályaudvartól 3 percnire
Kifogástalan magyar s bécsi konyha
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
közérdekű felszólalásnak
!! helyt ad. !!

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

„Sans Souci“ kor. 2.50

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche Kor 2.25.

Asii spumante . . . . . „ 2.—

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,

2 évi jótállás.
VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENYTUCATJA K. 5.—
„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközponttól Wien II 297 Praterstr. 57.

Butor vétel.

Jó állapotban levő használt berendezéseket, valamint egyes butordarabokat megfelelő árban vesznek.

RÓTH SÁNDOR

Via Clotilde Traversale I. szám.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árakban, szövött- és konfekció-árakban. Blúzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, köntények, valamint férfi és női fehérmű. Nyakkendők, esernyők és sátabotok. Jutányos árak.

Szives pártfogást kér
LA GRASTA TAMÁS

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnya fejelések jutányos árban végeztetnek. Minél több szives megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos

szab ablakszellőztető készülék-készítő-gyára
Budapest, VIII., József-utca 14. sz.

● Az egészség a fő! ●

melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

A Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető-készülék

magyar gyártmány, mely most már felülmúlja az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőztetőket úgy célszerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Egészségügyi szempontból 45° nyitás által légvonalat kizárva. Minden ablakra alkalmazható.

Ablakszellőztetők árai:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes	K 25.—
Rezd. abl. iskolák, intézetek, magánlakásokhoz	„ 13.—
Könnyebb szimpla ablakokhoz	„ 9.—
Klozett-ablak	„ 7.60

Költségvetések ingyen!

Ablakszellőztető-készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi minisztérium, Ref. főgimnázium, M. kir. Ludovica, Magy. kir. dohánygyár. Kispesti állami elemi iskolákban s több kórházban, iskolákban a fővárosban és vidéken s kitűnőnek bizonyultak.

Megrendelések úgy helyben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

1500 darab már használatban van.

Mérték vétele végett sziveskedjék hozzám fordulni

25

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny, felöltő vagy télikabát finom gyapjuszövetből, a legújabb divat szerint

Kardos Ármin férfiszabó, Budapest

VII., István ut 14.

kor.-ért

Vidékre mértékvétele-utasiás és posztóminták bérmentve küldetnek.

GANG OSZKÁR

épület és műlakatos műhelye

Fiume, Vicolo Pomerio I. sz.

Keleti utamról hazaérkezve magammal hoztam

néhány száz darab valódi perzsa és szmirna szőnyeget s török himzéseket.

melyeket rendkívül olcsón árusítok.

Szekulesz-féle japán áruház

Fiume, Via Alessandrina.

A TENGERPART

egyed példányai kaphatók a

Globus hírlapelárusító üzletben, Via Vincenzo de Domini.

A Mayer-féle kioszkban, Piazza Dante A m. kir. dohánygyártózséjében, Piazza Elizabetta.

Racki N. fűszer és dohánygyártózséjében, a pályaudvarral szemben.

Capudi Romualdo likőrüzletében, Deka Corso.

Acsay J. dohánygyártózséjében, Deák Corso 30.

Barbieri Edmea dohánygyártózséjében, Via Alessandrina 3.

Barbis-féle trafikban, Via Adamich.

Studel Mária kapu alatti újságárusító fülkéjében, Via Governo (Corso).

Trbojevic G. papirkereskedésében, Via del Molo.

Grbich Pasqualina dohánygyártózséjében, Via del Fosso.

Neumann Zsigmond fűszerüzletében, Via Serpentina.

Corenich Francesca papirkereskedésében, Via Germania 46 és

kiadóhivatalunkban, Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

„MERKUR“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műintézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel

CHILKO JÓZSEF

a „MERKUR“ könyvnyomda

tulajdonosa.

TELEFON 932

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-891.

PENZIO VILLAPUNTA LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kényelem. - Eisörendű konyha.

Magyar tulajdonos.

A Tengerpart
kiadóhivatala és szerkesztősége a Vicolo dell'Ospedaleban levő Wurzer ház I. emeletén van.

Borhegyi-
BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU
SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES
ÁSVÁNYVIZ.

Főraktár: Stenczl és Fritsch cégnél
Fiume, Telefon 944. szám.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Magyar bor!

A t. fogyasztó közönség tudomására
hozom, hogy nálam kitűnő, természetes
tisztá fehér magyar bor

☐ literenként 60 fillérért ☐
kapható, avagy fogyasztási adóval együtt
80 fillérért házhoz szállítatik. Legkisebb
rendelés 30 liter.

Pauk Ödön - Fiume

Riva Szapáry 1. Telefon szám 470.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszertárak, az összes ásványvizek,
toilettecikkek és szépítőszerek stb. stb.

Valamennyi

magyar vasutas, pénzügyőr, postás,
tengerész, hentes és nyomdász
találkozó helye az

Orient kávéház

hol kitűnő kávéházi italok s magyar fajborok
kaphatók.

Esténként cigányzene. Pontos kiszolgálás.
MLEKUS VINCE kávé

„LINOLEUM“

Fiume, Via del Molo 2. **HAAS LIPÓT** Fiume, Via del Molo 2.

LINOLEUM	Futó Szőnyeg	67 cm. széles	K	1.90	VIASZVÁZSON	Terítő	115 cm. hosszú	85 széles	K	2.60
"	"	90 "	"	2.60	"	"	130 "	"	100 "	3.60
"	"	egész Szoba bevonásra m ²	"	2.50	"	"	140 "	"	115 "	4.40
"	"	Inlaid átdolgozott minta m ²	"	4.50	"	"	Gyermek Kötény	"	"	1.00
"	"	Szőnyeg 200 cm. hos zu 150 széles	"	7.50	"	"	Női Kötény	"	"	1.80
"	"	250 " " 200 "	"	12.50	"	"	Gummi Női Köpeny	"	"	22.-
"	"	300 " " 200 "	"	15.-	"	"	Férfi "	"	"	22.-

Saját raktárak: Budapest, Bécs, Páris, Nagyvárad, Debreczen, Temesvár, Trieszt, Linz,
Lemberg, Czernowitz.

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Állandó nagy raktár rúdvasban, leme-
zekben, épület- és bútortvasalási esz-
közökben, szerszámokban és minden-
nemű konyhafelszerelési tárgyokban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Reggelig nyitva!

Reggelig nyitva!

SECESSIO KÁVÉHÁZ

☐ FIUME, Via Germania 2. sz. ☐

Kitűnő kávéházi italok, bel- és külföldi
lapok. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Löffinger Ferencz
kávé.

VIII. ÉVFOLYAM

VIII. ÉVFOLYAM

VIII. ÉVFOLYAM

„A TENGERPART“ január 1-én nyolcadik évfolyamába lépett

☛ Az évfordulóval együtt „A Tengerpart“ terjedelme kibővült ☛

a mennyiben most négy oldalnál nagyobb terjedelemben — részben 6, részben
8 oldalban — jelenik meg

Naponta tárcát közlünk, távirati rovatunk kibővült és a közgazdasági kérdések-
kel az eddiginél is nagyobb mértékben foglalkozunk.

☛ A megnagyobbítás dacára Fiume legrégebb magyar napilapjának előfizetési
ára továbbra is a régi maradt. ☛

Egy évre 24 kor., fél évre 12 kor., negyedévre 6 kor., egy hóra 2 kor.

Tisztviselők fél áron kapják „A Tengerpart“-ot ☛ ☛ Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala
Fiume Vicolo del Ospedale Wurzer ház I. em. Telefon 229. Postafiók 105. sz.